

KAREL BENEŠ

ILUSTRACE A GRAFIKA

Rodný dům

Václava Šolce

Sobotka, duben – květen 1984

81. výstava ilustrací a grafiky v rodném domě Václava Šolce v Sobotce. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Osvětová beseda v Sobotce, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze. Sezóna 1984..

Vytiskly Tiskařské závody, n. p., provoz 77 Mnichovo Hradiště.

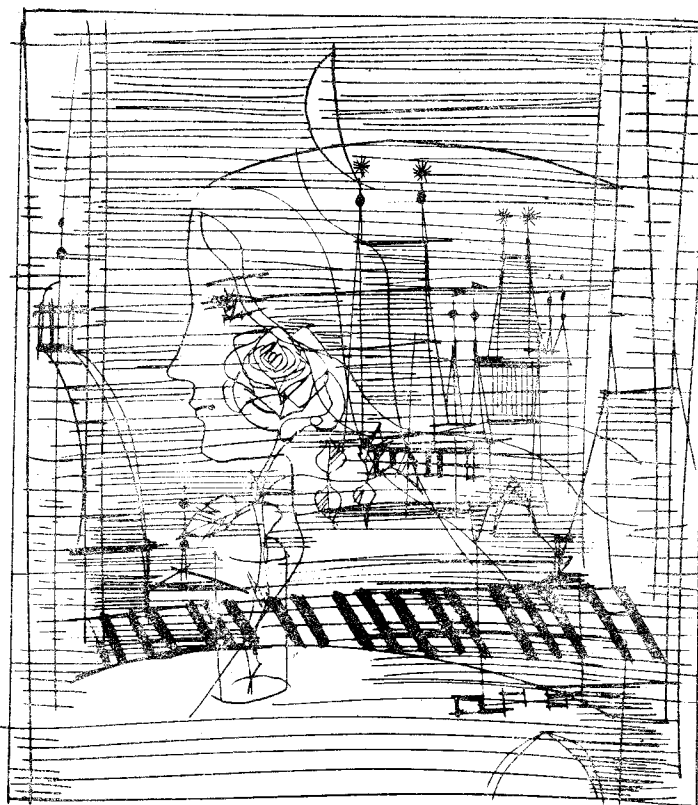
Karel Beneš umí rozezvučet kámen, jak linií, tak barvou, vyprávěním stejně jako sněním, bujným veselím zrovna tak, jako úsměvem, za kterým probleskuje drobitek melancholie. Probíráme-li se jeho litografiemi, postřehneme brzy, že umělec položil srdce na práh, který musíme překročit na cestě do říše poezie. Ostění této kouzelní brány tvoří cit, vzpomínka a fantazie. Setkáme se tu s Pohádkou po Petru, s Jabloňovou pannou nebo Ptákem ohnivákem. Vždycky však dojdeme na křižovatku Fašanků, v kterých staví grafik svět na hlavu, směšuje proud vzpomínek a představ, skutečnosti a snu.

Odtud je pak blízko, blizoučko do světa artistů, který miloval nejen Georges Seurat, František Tichý, ale i Georges Roualt. Pohleďte na proměny Klačunovy a uhadněte pravou tvář Harlekýnovu. Je to fantazie, poezie, hra, svoboda, ironie, absurdita, svévole, pomatení nebo tajemství? Technická civilizace kolem nás dává přednost rozumu, úvaze, kauzalitě, nezbytnosti, zákonu, dokonalosti. Ale není ztělesněním těchto vlastností robot? přesnost a neúchylnost automatů? Krajnosti jsou vždy ošidné a tak obdivujeme Harlekýna, který si může dovolit leccos znevážit a může tedy porušit mechanickou rovnováhu. Rovnováha znamená ve výtvarném umění totéž co střed, což je někdy chápáno jako harmonie. Avšak v harmonii je mnohdy skryto nebezpečí, protože harmonie hraničí s klidem a ten uspává. A umělec, ten tu není jen proto, aby vytvořil formální tvarový soulad, ale spíše, aby navodil estetické napětí, účinné vzrušení, které podněcuje k aktivitě, činnosti, zápasu a činu.

Výtvarný zápas o postihnutí tohoto hybného elementu našeho života, je určujícím fenoménem Benešovy tvorby. Reminiscence chagallovských názvuků nás svádějí po čarách, rytin, stejně jako po tazích litografickou tuší, až k pramenu lidové písně, pohádky, balady či prostého lidového zvyku. To proto, že všechna Benešova ima-

ginace pevně tkví doma, v krajině snícího dětství, kterou oblékl do barevnosti, vytkryslké z plnosti jeho lásky k této zemi.

Emil Minář

KAREL BENEŠ

narozen 1932 ve Vlčnově.

V letech 1950–1955 studoval na Vysoké škole umělecko průmyslové v Praze, v ateliéru nár. umělce Antonína Strnadla. Žije v Praze.

V Ý S T A V Y

- 1956 Uherský Brod
- 1962 Brno, Gottwaldov
- 1964 Uherský Brod
- 1966 Opava
- 1967 Opava, Uherský Brod
- 1972 Strakonice
- 1975 Praha
- 1976 Opava, Krnov
- 1978 Praha, Mělník
- 1980 Praha
- 1981 Přerov

Z KNIH PRO DĚTI A MLÁDEŽ, (KTERÉ ILUSTROVAL):

- M. Kukučín: Z teplého hnízda (1956)
- Fr. Branislav: Zelené roky (1959)
- M. Florian: Labutí peříčko (1961)
- Fr. Branislav: Modrý obláček (1962)
- V. Čtvrtek: Zlatá lilie (1964)
- M. Soriano: Nezvěstný plikovník (1967)
- V. Osejevová: Dinka (1967)
- Fr. Branislav: Básně dětem I–III (1971)
- K. J. Erben: Jabloňová panna (1971)
- F. Pecháčková: Sedmikrásný čas (1973)
- V. Sysojev: Zlatá tygříce (1974)
- V. Čtvrtek: Neuvěřitelné příhody práce Leška (1957)
- L. Kasil: Moje Usta (1957)
- I. Komárek: Prázdniny v pralese (1977)
- M. Safír: Čertík a jeho svět (1978)
- K. Boglarová: Mlhy nad Větrnou dolinou (1979)
- V. Závada: Naše pohádky (1980)
- V. Zapletlová: Darovaný rok (1982)
- V. Stýblová: Můj brácha (1982)
- Josef Strnad: Zamrzlá studánka (1982)